

Te veel spierballen bij nieuwe hennepaanpak

Het Openbaar Ministerie stelt in het hennepconvenant spierballen boven de rechten van een verdachte, stelt advocaat Tjalling van der Goot. Hij vindt dat het OM te veel vooruitloopt op het oordeel van de rechter.

Opinie

Tjalling van der Goot

Het Openbaar Ministerie Noord-Nederland werkt vanaf nu samen met de Politie Noord-Nederland, het UWV, woningbouwcoöperaties, nutsbedrijven en gemeenten. Volgens een publicatie van het OM kan 'door een brede samenwerking van gemeenten, politie en Openbaar Ministerie met partijen zoals woningbouwcorporaties, netbeheerders, waterbedrijven en uitkeringsinstanties (...) effectiever worden opgetreden tegen de hennepsteelt.' Met deze gezamenlijke aanpak kan een breed scala aan sancties en maatregelen worden opgelegd in Noord-Nederland, aldus het OM.

In de praktijk betekent dit dat

Het wederrechtelijk verkregen voordeel kan volgens de wet afgeroomd worden

naast een strafrechtelijke vervolging beslag kan worden gelegd op vermogensbestanddelen van de verdachte, dat een woning tijdelijk door de burgemeester kan worden gesloten, dat sancties in de uitkerings sfeer kunnen worden toegepast en dat energieleveranties kunnen worden stopgezet.

Deze krachtige aanpak past bij het huidige beleid van het OM. Dit beleid staat echter haaks op de opinie van een groot deel van de

bevolking die vóór regulering en/of legalisering van de teelt van hennep is. D66 heeft nota bene een initiatief-wetsvoorstel met deze strekking ingediend.

Inmiddels hebben 58 gemeenten in ons land het *Manifest Joint Regulation* ondertekend, met een oproep om te komen tot een landelijk stelsel van gecertificeerde en gereguleerde cannabisteelt. Het is uiterst twijfelachtig of het door het OM gepresenteerde convenant op brede steun in de samenleving kan rekenen.

Daar komt bij dat het convenant miskent dat een verdachte voor onschuldig wordt gehouden totdat een onafhankelijke rechter schuld bewezen heeft geacht. Dat is een fundamenteel principe in een strafproces. Een verdachte is dus geen dader.

Onherstelbaar

Door direct na een aanhouding beslag te leggen op vermogensbestanddelen van een verdachte, loopt het OM vooruit op een rechterlijke beslissing. In enkele gevallen worden in beslag genomen zaken direct vernietigd. Indien de rechter later de verdachte vrijspreekt, of veroordeelt maar zonder toewijzing van een vordering tot ontneming van illegaal behaalde winsten, of veroordeelt met een (vaak) fors lager bedrag aan illegaal behaalde winsten, is het leed reeds geleden. Er is bij een verdachte soms dan al onherstelbare schade toegebracht door de prille handelwijze van het OM. Dat past niet.

Dat geldt temeer als het OM informatie uit het strafrechtelijk onderzoek deelt met de gemeente, het UWV en nutsbedrijven. Ook deze instanties geven op basis van door het OM verstrekte informatie sancties, zonder het oordeel van de rechter af te wachten.

Van belang is tot slot dat de praktijk leert dat gemeenten en nutsbedrijven vaak afschriften van het dossier ontvangen, terwijl de verdachte en zijn verdediging deze

Bij een grote politieactie werden deze week her en der in Fryslân verschillende hennepkwekerijen opgerold.

Foto: ANP

stukken nog niet hebben. Niet zelden verneemt een verdachte in een civiele of bestuursrechtelijke procedure tegen de gemeente of een nutsbedrijf (delen van) de inhoud van het door de politie opgemaakte proces-verbaal. Dat is strijdig met een eerlijk proces en met het recht van een verdachte om zich in een strafproces fair te kunnen verdedigen.

Natuurlijk zijn er situaties waarin verdachten later ook worden

veroordeeld en ook wederrechtelijk voordeel hebben behaald. Dat voordeel kan volgens de wet afgeroomd worden. Vooruitlopend daarop biedt de wet aan het OM mogelijkheden om beslag te leggen om te voorkomen dat vermogensbestanddelen vervreemd worden.

Anderzijds zijn er talloze voorbeelden waarin de verdachte niet wordt veroordeeld of waarin het voordeel volstrekt anders wordt geschat door de rechter dan door

het OM. In die gevallen is soms reeds onherstelbare schade toegebracht in het voorbereidende onderzoek door acties van het OM, de gemeente, het UWV en/of nutsbedrijven. De goeden lijden aldus onder de kwaden. Dat past niet in ons rechtssysteem.

Tjalling van der Goot is strafrechtadvocaat bij Anker & Anker Strafrechtadvocaten in Leeuwarden